
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אינטרטקסטואליות - שפה ומסורת בטקסטים קולנעיים - 50513

תאריך עדכון אחרון 26-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ענר פרמינגר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: aner.preminger@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג' 11:30-10:00 או יום ב' 16:00-15:00 בתאום מראש.

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מציג את האינטר-טקסטואליות כמפתח להבנת טקסט קולנועי. מהי אינטר-טקסטואליות? כיצד מתרחשת הפעלה בו זמנית של מספר טקסטים בטקסט נתון. הקריאה האינטרטקסטואלית של סרטים נבחנת בהקשר הרחב של קריאה אינטרטקסטואלית של טקסטים תרבותיים באשר הם ובהקשר של המשמעות היסודית של האינטרטקסטואליות בשפה כלשהי. כיצד משתמש טקסט קולנועי בטקסטים קולנועיים מוקדמים יותר. האם זוהי אפשרות, או שמא מדובר בתהליך הכרחי כחלק משפה הצומחת רבדים, רבדים. מה בין הומאז', ציטוט, רמיזה השפעה, שכתוב, 'שיבוש' ופרודיה. הקורס ידון בתיאוריות אינטר-טקסטואליות כמו אלו של ריפאטר ובלום ויישומן לקולנוע, תוך התייחסות למבחר יצירות מהקאנון הקולנועי.

מטרות הקורס:

חשיפת מנגנון הדיאלוג המורכב באמצעותו סרטים יוצרים קשר בינם לבין עצמם ועם טקסטים תרבותיים אחרים. הבנה שאין טקסטים סגורים וכדי למצות את המשמעות החבויה בטקסט כלשהו חייבים להתייחס אליו כאל טקסט פתוח. התבוננות חדשה על קולנוע כגוף אורגני שאיבריו הם הסרטים הבודדים שנעשו במהלך התפתחות המדיום. הבנת הזיקה בין קולנוע לבין, ספרות, שירה, תיאטרון, סמיולוגיה ותחומי דעת אחרים באמצעות תיאוריות אינטר-טקסטואליות מרכזיות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להגדיר ולקטלג את סוגי ההדהוד השונים בין טקסטים שמתייחסים זה לזה. לזהות בין הומאז', הדהוד, ציטוט, רמיזה, השפעה, שכתוב, 'שיבוש' ופרודיה. לפרש ולהעריך סרטים על-סמך גישות ותיאוריות בין טקסטואליות.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: דיון יסודי בתיאוריות ובגישות אינטרטקסטואליות של: ט.ס. אליוט, ז'וליה קריסטבה, זיוה בן-פורת, הרולד בלום, מיקיל ריפאטר, ענר פרמינגר. התלמידים חייבים לקראת השיעור לקרוא מאמרים רלוונטיים נבחרים לסכמם בכתב ובכיתה מתנהל דיון במאמרים אלה -באמצעות דוגמאות. במרבית השיעורים מוקרנים קטעים מסרטים שונים שמדגימים את הגישות האינטר טקסטואליות השונות ואת סוגי ההדהוד השונים של טקסטים זה בזה כמו גם את פונקציות ההדהוד השונות והשלכותיהן על פרשנות הטקסט.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

טקסט; אינטר-טקסט; טקסט ויזואלי; טקסט מילולי; טקסט אוראלי; אינטרטקסטואליות; אינטרטקסטואליות לשונית; אינטרטקסטואליות רטורית; טקסט ראשי; טקסט משני; אינטרטקסטואליות בפרסומות ובשיח פוליטי; אינטרטקסטואליות ויזואלית; אינטרטקסטואליות

ספרותית; אינטרטקסטואליות בקולנוע; אינטרטקסטואליות קולנועית; מסורת מול מקוריות לפי אליוט; קולנוע רפלקסיבי; הקשר בין אינטרטקסטואליות לרפלקסיביות; מיתוסים; הניאו-ריאליזם כאינטר-טקסט בסיסי של הקולנוע המודרני; הזרם הרומנטי בספרות בהקשר האינטר-טקסטואלי; הוליווד הקלאסית והניאוריאליזם כאינטר-טקסטים בקולנוע של אנטוניוני; אינטר-טקסטואליות לפי ז'וליה קריסטבה ומיכאל בחטין; חרדת ההשפעה; קריאה משבשת; התיאוריה של הרולד בלום; הקולנוע הקלאסי כאינטר-טקסט בקולנוע של הגל החדש הצרפתי; הדחף האינטרטקסטואלי לפי ריפאטר; פער-מימטי והקשר בינו לבין אינטר-טקסטואליות; אקסקלוסיביות כתנאי לאינטר-טקסטואליות; צומת אינטר-טקסטואלי; הומאז'; הדהוד; ציטוט; רמיזה; השפעה; שכתוב; 'שיבוש'; פרודיה; פלאגיאט; קאנון.

חומר חובה לקריאה:

- בן-פורת ז', בין-טקסטואליות, הספרות, 2, (34), עמ' 170-178, 1985.
בן-שאול, נ', מבוא לתיאוריות קולנועיות, עמ' 75-80, 2000, הוצאת דיונון.
זאוואטיני, צ', תיזות על הניאו-ריאליזם, מתוך: גרין, א', במאים ואנשי קולנוע על הקולנוע, 1985, הוצאת עם-עובד.
Ben-Porat, Z., 1976, *The Poetics of Literary Allusion*, PTL, 1, 105-128.
Bloom, H., 1975, *A Map of Misreading*, p.3-26, London: Oxford UP.
Eliot T.S., 1950, *Tradition and the individual talent in: Selected essays*, New Edition by T.S. Eliot.
Riffaterre, M., 1990, *Compulsory reader response: the intertextuality drive*, In: *Intertextuality*, Ch. 3, p. 56-78.

חומר לקריאה נוספת:

- אלון, ט., 2014, קורי העכביש של האלמנה השחורה: בין-טקסטואליות בסרטו של ריינר ורנר פסבינדר לולה (1981), עבודת A.M. של טליה אלון, בהנחייתו של ענר פרמינגר, המחלקה לתקשורת ועיתונאות, הפקולטה למדעי החברה, האוניברסיטה העברית, ירושלים.
Call Number: HM 258 A1 E545 2014, Located: Mt. Scopus

בארי, פ., 2004, מבוא לתורת הספרות והתרבות: צעדים ראשונים, תרגום ועריכה מדעית: ד"ר חנה הרציג, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

בורחס, ח.ל., 1998 (1941), בדיונות, (תרגום: יורם ברונבסקי), פייר מנאר, מחברו של דון קיחוטה, עמ' 41-50, הספריה החדשה: הוצאת הקיבוץ המאוחד/ספרי סימן קריאה, בני ברק.

בן-פורת, ז., 1985, "בין-טקסטואליות", הספרות, 2, (34), עמ' 170-178.

בן-שאול, נ., 2000, מבוא לתיאוריות קולנועיות, הוצאת דיונון

ברגר, א., 2014, הספלין של אנטואן דוואנל: קריאה משבשת של פרנסואה טריפו בשארל בודלר, פרופסור של בהנחיה M.A., עבודת Antoine Doinel's Spleen: Truffaut Misreads Baudelaire, פרמינגר ענר, החוג לתקשורת, הפקולטה למדעי המדינה, ופרופסור יואב רינון, החוג לספרות כללית, הפקולטה למדעי הרוח, האוניברסיטה העברית, ירושלים.

גרין, א., (עורך), 1985, במאים ואנשי קולנוע על הקולנוע, זאוואטיני צ'זארה: תיזות על הניאו-ריאליזם, עמ' 85-95, עם עובד.

הפנר, א., 2006, אמנות שפה זרה, הוצאת ידיעות אחרונות ספרי חמד, תל-אביב.

הרציג, ח., (עורכת), 2005, תורת הספרות והתרבות, אסכולות בנות זמננו – אסופת מאמרים, תרגום ועריכה מדעית: ד"ר חנה הרציג, האוניברסיטה הפתוחה.

הרציג, ח., 2005, תורת הספרות והתרבות, אסכולות בנות זמננו – צעדים נוספים, האוניברסיטה הפתוחה.

וייסמן ס., 2013, צ'רלי צ'פלין – סיפור חיים, תרגום מאנגלית: נעמי כרמל, מודן הוצאה לאור. טריפו, פ., 1987, הסרטים בחי, מסדה קולנוע.

כהן, י., 1982, מבחר מסות אנגליות, אליוט ט.ס.: מסורת וכשרון אישי, עמ' 63-70, הוצאת הקיבוץ המאוחד.

לונגינוס, 1982 (40-300 לספירה), על נשגב, תרגום: יורם ברונובסקי, טעמים, מבחר כתבי-מופת באסתטיקה, הוצאת ספריית הפועלים, הוצאת הקיבוץ המאוחד.

פרמינגר, ע., ברגר, א., 2012, קולנוע – ספרות – פיסול ומה שביניהם: סרטיו של פרנסואה טריפו כמרחב תרבותי אינטרטקסטואלי, פרוטוקולאז' 12 – מאטריה, אסופת מאמרים מתוך כתב העת המקוון היסטוריה ותיאוריה: הפרוטוקולים, עמ' 146-174, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים, רסלינג. נמצא גם ב: היסטוריה ותיאוריה: הפרוטוקולים/פרוטוקולאז', גיליון 20, כתב העת המקוון של המחלקה להיסטוריה ותיאוריה, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, <http://bezalel.secured.co.il:80/zope/home/he/1301858337>

פרמינגר, ע., 1995, מסך קסם, כרונולוגיה של קולנוע ותחביר, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

פרמינגר, ע., 2001, בין-טקסטואליות קולנועית והיצירה של פרנסואה טריפו, חיבור לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה", בית-ספר לתרבות, אוניברסיטת תל-אביב.

פרמינגר, ע., 2006, פרנסואה טריפו – האיש שאהב סרטים, הוצאת הקיבוץ המאוחד; המכון הישראלי לפואטיקה וסמיטיקה ע"ש פורטר, אוניברסיטת תל-אביב; המכלל האקדמית ספיר.

קונדרה, מ., 1994, צוואות נבגדות, זמורה ביתן, תל-אביב.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 10 %

הגשת עבודה 80 %

הגשת תרגילים 10 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין